

Not: Bu sunu 2 Şubat 2017 Dünya Sulak Alanlar Günü nedeniyle Ankara TEMA temsilciliğinde yapılmıştır.

MOGAN VE EYMİR GÖLLERİ

OSMAN ERDEM

Doğa Araştırmaları Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

56osmanerdem@mail.com

Tel:0533 956 5110

DEVAMI İÇİN
TIKLA

Gölbaşı ÖÇK Bölgesi, içerisinde Mogan ve Eymir gölleri 4,5 milyonluk bir metropolün içerisinde kalmış, ülkemizdeki tek sulak alan ekosistemidir.

Gölbaşı ÖÇK Bölgesi, Mogan ve Eymir gölleri ile bunları çevreleyen sazlıklar, bataklıklar, ıslak çayırlar , step, tarım ve orman alanları gibi farklı ekolojik karakterde, yaban hayatı yönünden çok zengin habitatları içermektedir.

Mogan Gölü, uluslararası kriterlere göre **uluslararası öneme sahip sulak alan ekosistemidir**.

Mogan Gölü aynı zamanda ülkemizdeki 184 **önemli kuş alanı**ndan biridir.

Bugüne kadar yapılan gözlemler neticesinde alanda **227 kuş türü** tespit edilmiştir.

Göl, alanda üreyen alacabalıkçıl (30 çift), macar ördeği (50 çift), pasbaş patka (10 çift) ve dikkuyruk ördek (2 çift) ile önemli kuş alanı (ÖKA) statüsü kazanır.

Bunlardan dikkuyruk ördek nesli küresel ölçekte tehlikede pasbaş patka ise nesli tehlike altına girmeye yakın türler arasındadır.

Dikkuyruk ördek

Sonbahar sonunda ve ilkbahar öncesinde gölde düzenli olarak 20.000'in üzerinde (maks.78.590) sokuşu toplanmaktadır.

ÖNEMLİ KUŞ ÜREME ALANLARI:

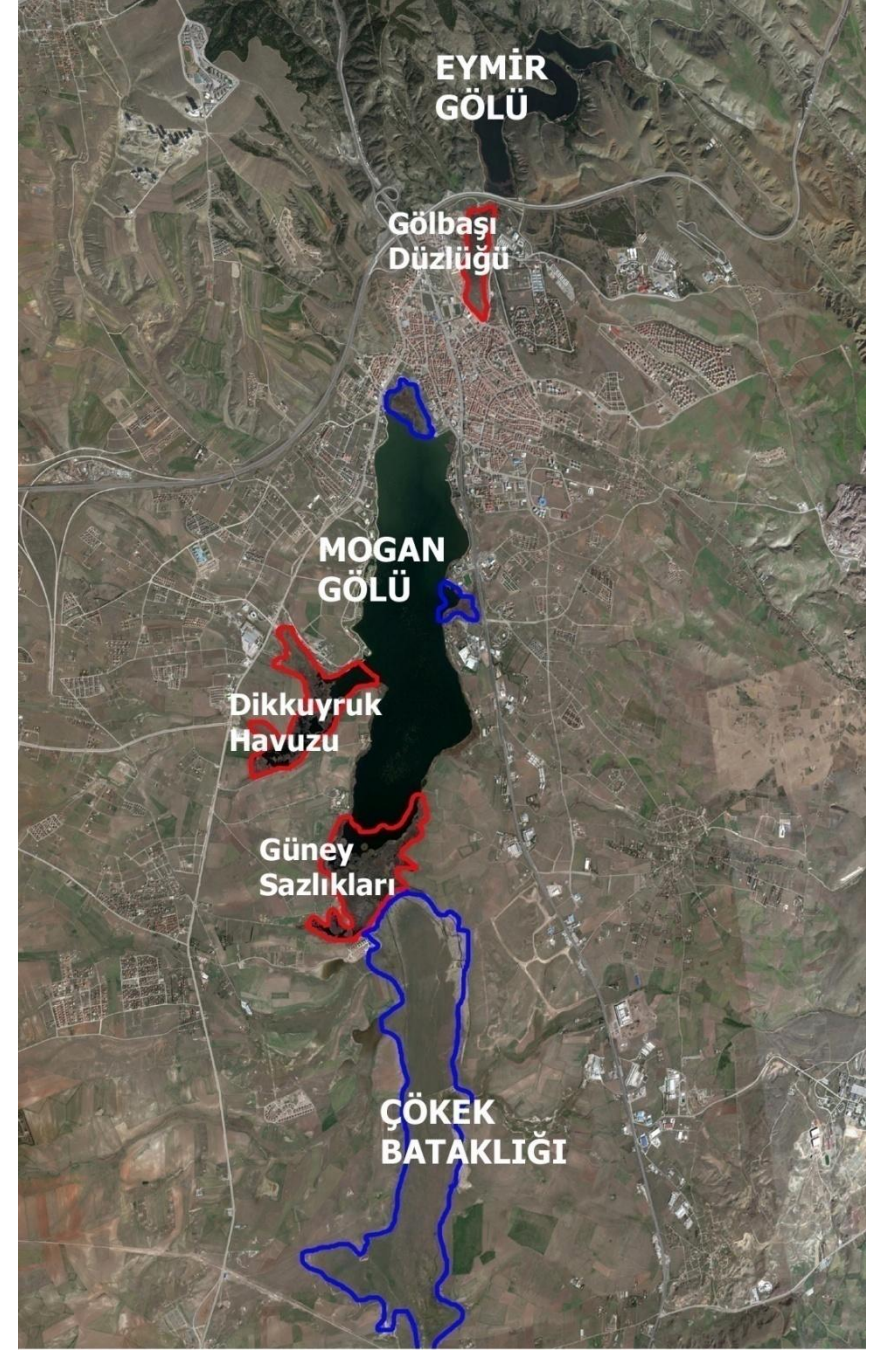
Gölbaşı Düzlüğü: Bölgede en gür sazlıklarla kaplı alandır. Sazlıklar arasında yer yer açık su yüzeyleri bulunmaktadır. Kuşlar için korunaklı, ideal üreme, beslenme ve barınma alanlarına sahiptir.

Dikkuyruk Havuzu: İsmi aldığı dikkuysruk için alandaki en önemli üreme bölgesidir. Balaban, küçük balaban, alaca balıkçıl, pasbaş patka, macar ördeği, ve bataklık kamışçını alanda üreyen diğer başlıca kuş türleridir.

Güney Sazlıkları: Üreyen kuşlar için alandaki diğer önemli alandır. Çevresinde insan faaliyetinin nispeten az olması üreyen kuşlar için daha güvenli bir ortam sunmaktadır.

ÖNEMLİ BESLENME VE BARINMA ALANLARI:

Su yüzeyinin tamamı ve diğer sazlık ve bataklık alanlar (**Özellikle Çökek Bataklığı**) kuşlar için beslenme ve barınma alanlarıdır. Alan özellikle çayır delicesi, saz delicesi, gökdoğan, şah kartal ve büyük orman kartalı gibi yırtıcı kuşlar için göç dönemlerinde önemli bir beslenme ve konaklama alanıdır.

- Önemli kuş üreme alanları
- Önemli kuş beslenme ve barınma alanları

Mogan ve Eymir havzasında 4 ayrı familyaya ait 13 balık türü belirlenmiştir. Bunlardan **3'ü korumada öncelikli balık türlerindendir.**

İnci balığı (<i>Alburnus orontis</i>)	Hassas/zarar görebilir (VU)
Bıyıklı balık (<i>Barbus tauricus</i>)	
Pullu sazan (<i>Cyprinus carpio</i>)	
İsrail sazanı (<i>Carassius gibelio</i>)	İstilacı tür
Çizgili sazan (<i>Pseudorasbora parva</i>)	

Alandaki sürüngen türlerinden tosağa (*Testudo graeca*) duyarlı/zarar görebilir (VU), memeli türlerinden Türk hamsteri/avurtlak (*Mesocricetus brandti*) tehlike altına girmeye yakın (NT) kategorisindedir.

Nesli tehlike altındaki (EN) kelebek türlerimizden güzel nazuğum (*Euphydryas orientalis*) kelebeğinin dünyada ve ülkemizde bilinen en önemli popülasyonu ODTÜ yerleşkesi sınırları içindedir.

Gölbaşı ÖÇK Bölgesi ülkemizdeki 112 önemli bitki alanından biridir.

Bölgede 494 bitki taksonu tespit edilmiş olup unlardan 52 tanesi endemiktir.

Alandaki türlerden 3'ü korumada öncelikli bitki türlerindendir.

Yanardöner (*Centaurea tchihatcheffii*) çiçeği;
Ülkemizdeki en dar yayılışlı bitki türlerinden
biridir. Yeryüzündeki tek yayılış alanı Gölbaşı
ÖÇK Bölgesidir.

Kritik
düzeyde
tehlikede
(CR)

Ankara karanfili (*Dianthus ancyrensis*)
Zarife otu (*Erysimum torulosum*)
Ankara ili ve yakın çevresi olmak üzere iç
Anadolu'da yayılış gösteren ülkemize endemik
türlerdir.

Hassas/zarar
görebilir (VU)

Yanar döner

Yanar döner çiçeği yayılım alanları

Hacılar Mahallesiinde, mülkiyeti Hâzineye ait 100.400 m² yüzölçümlü 619 parsel nolu taşınmaz Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 25.07.2014 tarih ve 22203 sayılı yazısı ile yanardöner (sevgi çiçeği) çiçeğinin korunması amacıyla Tabiat Varlıklarım Koruma Genel Müdürlüğü adına tahsisi edilmiştir.

SOSYOEKONOMİK DEĞERLER

Mogan ve Eymir gölleri Türkiye'de hiçbir sulak alan ekosisteminde olmadığı kadar yöre ekonomisine katma değer sağlamıştır. Bunda 4,5 milyon nüfuslu Ankara anakentinin hemen yakınında olması en önemli etkindir.

Ankara anakenti, alan üzerinde çok büyük bir baskı oluştururken, diğer taraftan da varlığıyla alanın yöre ekonomisine sağladığı katkıyı artırmaktadır.

Çok sayıdaki otel, restaurant ve villa tipi yerleşmelerin Mogan Gölü çevresinde yoğunlaşmasının nedeni; anakentin gürültüsünden ve karmaşasından uzak, fakat şehrin içinde/veya hemen yakınında gölün sunduğu doğallık ve sakinliğin çekiciliği ile peyzajının oluşturduğu katma değerdir.

**Mogan ve Eymir gölleri,
Anakentin gürültüsünden ve karmaşasından
bunalan Ankaralı için önemli bir günübirlik
kullanım alanıdır.**

**Ankaralılar için kuş, bitki ve kelebek
gözlemciliği, fotoğraf çekme, yürüyüş, bisiklete
binme, balık tutma, su sporları vb. etkinlikler
için alanı kullanmaktadır.**

**Mogan ve Eymir gölleri tüm sulak alan
ekosistemleri gibi doğa eğitimleri ve bilimsel
araştırmalar için açık hava laboratuvarı
olanağı sunmaktadır.**

TARİHİ VE KÜLTÜREL DEĞERLER

Ankara, Anadolu'nun en eski yerleşimlerden biridir.

Gölbaşı ve çevresinde yapılan kazı ve araştırmalarda Tunç Dönemi, Hitit, Roma ve Bizans dönemlerine ait bulgulara rastlanmıştır. Ayrıca bölgede Osmanlı Dönemine ait yapılar da bulunmaktadır.

Ahlatlıbel, Yalincak ve Koçumbeli önemli arkeolojik merkezler arasında yer almaktadır.

Doğa Araştırmaları Derneği

**Tüm yaban hayatının doğal yaşama ortamlarında
soyları tehdit ve tehlike altında olmaksızın yaşamlarını ve
varlıklarını sürdürebildikleri bir Türkiye için çalışır.**